

Mihail C. Vlădescu

Deputat de Teleorman

(Un alt) Noica contra Iorga

Politica Economică și Noua Democrație

Discurs rostit în ședința Camerei de la 28 decembrie **1920**

Editat de

George Sandulescu și Lidia Vianu

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu

The Complete Works

Opere Complete

Edited by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

At the very beginning of the year 2015, *Contemporary Literature Press* is publishing *The Complete Works* of a writer who was born almost at the same time as T.S. Eliot and James Joyce. He wrote about 'restlessness', 'insatiable, ruthless observation', 'foreigners from all over the world', 'desire' and 'violence': these words come from Mihail C. Vlădescu himself. They reveal him as a Modernist in early 20th Century Romania. This is the reason why we are publishing one of his books in both English and Romanian.

Who exactly was Mihail C. Vlădescu? A 'Former MP' (as he signs two of his books) who graduated from Law School at the University of Bucharest, who fought as an officer in World War I, was a journalist, a Member of Parliament, a political and military commentator. A traveller above everything else. Theoretically, he resided in Bucharest, number 18 Pictor Romano street. He was born in 1886, and died very young, at only 45 years of age. The Vlădescu building, owned by his family, was just a few steps away from number 9 Plantelor Street, where the Romanian national poet Mihail Eminescu died three years later, in 1889...

The books we are now publishing fall into two categories: books of reality

Începem anul 2015 cu *Operele Complete* ale unui scriitor care s-a născut cam în același timp cu T.S. Eliot și James Joyce. Un scriitor român care ne vorbește despre „neastâmpăr”, „sete de observație nemiloasă și crudă”, „străini pripășiți de prin toate părțile”, „dorințe” și „violență”: l-am citat pe Mihail C. Vlădescu. Expresiile surprind esența operei lui moderniste. „Fluxul Conștiinței” și „monologul interior” au încolțit, așadar, și în România anilor 1920. Tocmai pentru acest motiv, unul dintre volumele pe care le publicăm acum apare bilingv, în limbile română și engleză.

Cine era Mihail C. Vlădescu? În mod sigur un „Fost Deputat” (cum apare pe coperta câtorva dintre cărțile lui), absolvent de Drept la Universitatea din București, ofițer în primul război mondial, gazetar, membru în Parlament și comentator politic. Dar mai presus de toate, mare iubitor de călătorii. Teoretic, domiciliat în București, pe strada Pictor Romano numărul 18, s-a născut în anul 1886 și a murit foarte tânăr, la numai 45 de ani. Blocul Vlădescu, unde locuia cu familia lui, era la doi pași de strada Plantelor numărul 9, locul unde a murit Mihail Eminescu cu trei ani după nașterea lui Vlădescu, în anul 1889...

Cărțile pe care le publicăm acum se împart în două categorii: cărțile realității și cărțile imaginate. Pe primele, scriitorul le

and books of the imagination. The writer signed the books in the first group with his real name. The books in the second category were written under the pseudonym Alexis V. Drăculea. The implications of this invented name are hinted at in the Editors' Introductions.

This writer is not present in any history of literature so far. The important libraries of the country know little about him. When you least expect it, you come across one more of his books in some obscure second-hand bookshop.

Mihail C. Vlădescu, however, was more than just a writer: he was also a political personality of his time. The proof of that statement can be found, among others, in his political discourses in the Romanian Parliament. They betray an irresistible intelligence, biting irony, breathtaking presence of mind, and a remarkable knowledge of international politics during World War I and after.

Contemporary Literature Press is now launching an invitation to its readers to join the game and investigate the case of a writer who travelled the world, fought in the war, made Modernism in his books, and who is still hiding under the enigmatic mantle of the pseudonym Alexis V. Drăculea!

Bucharest-Monaco, 2015

semnează cu numele lui adevărat. Celelalte au apărut sub pseudonimul Alexis V. Drăculea, ale cărui semnificații le veți afla citind introducerile la *Operele Complete*.

Nu figurează în *Istoria Literaturii* a lui George Călinescu. Marile biblioteci ale țării nu știu mare lucru despre el și nici nu au toate cărțile lui. Atunci când te aștepti mai puțin, mai descoperi printr-o întâmplare încă un volum pe care îl vinde un anticar obscur.

Mihail C. Vlădescu a fost nu numai unul dintre scriitorii moderniști ai României: el a fost și om politic. Dovedesc acest lucru discursurile lui în Parlamentul României, ca Deputat de Teleorman. Găsim în aceste discursuri o remarcabilă inteligență vie, o ironie mușcătoare, o prezență de spirit cuceritoare, și o cunoaștere impecabilă a situației internaționale interbelice. O adevărată personalitate a anului 1922... Ca să-l parafrazăm pe cronicarul Miron Costin din veacul al XVII-lea, „Nasc și la Alexandria oameni.”

Contemporary Literature Press își invită cititorii să intre în jocul acesta și să descopere cine a fost scriitorul care a bătut lumea, a făcut războiul, a scris aproape la aceeași masă cu marii moderniști, și care încă se ascunde în mantia enigmatică a pseudonimului Alexis V. Drăculea!

George Sandulescu and Lidia Vianu

Mihail C. Vlădescu

Deputat de Teleorman

(Un alt) Noica contra Iorga

Politica Economică și Noua Democrație

Discurs rostit în ședința Camerei de la 28 decembrie **1920**

Editat de

George Sandulescu și Lidia Vianu

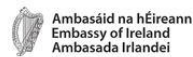

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

Director
Lidia Vianu
Executive Advisor
George Sandulescu

The online Publishing House of the University of Bucharest

ISBN 978-606-8592-94-7

© C. George Sandulescu

© Universitatea din București

Copertă și ilustrații

Lidia Vianu

Dactilografare: Ira Beratlief

Corectură: Violeta Baroană, Ana Maria Florea

Postare: Simona Sămulescu

Publicitate: Violeta Baroană

(*Un alt*) *Noica contra Iorga* de Mihail C. Vlădescu, Deputat de Teleorman, a apărut prima dată în anul 1920 la București, la Imprimeria Statului. Titlul aparține editurii CLP. Titlul inițial al acestui discurs politic era „Politica Economică și Noua Democrație. Discurs rostit în ședința Camerei de la 28 decembrie 1920”. Prezenta ediție păstrează ortografia și punctuația autorului.

Mihail C. Vlădescu se semnează **Mi(c)hail** în drama în 5 acte *Voica* (1912?). Trei volume de proză (*Jurnalul meu de războiu*, 1918; *În retragere*, 1918; *Între Venus și Marte*, 1922) și o tragedie în 3 acte, *Ioana*, 1928 sunt semnate de el sub pseudonimul **Alexis V. Drăculea**. Primele lui două volume apăreau în timpul primului Război Mondial, restul abia după sfârșitul războiului.

Michail are rezonanță Biblică și în același timp trimite la Arhanghelul Mi(c)hail. **Alexis** reprezintă Alexandria, orașul de baștină al întregii familii Noica, în care s-a născut Mihail C. Vlădescu. Inițiala **V** reprezintă fără îndoială patronimul Vlădescu. Cât despre **Drăculea**, sensul nu este deslușit. Nepotul scriitorului, C. George Sandulescu, editor al Operelor lui complete, își amintește că mama lui, Elena Sandulescu, sora lui Mihail C. Vlădescu, vorbea despre *Drăculești*, moșia pe care o ținuse în arendă Constantin Vlădescu, tatăl ei, primarul orașului Alexandria: toate acestea se petrecuseră înainte de anul 1900, sub domnia regelui Carol I.

Mihail C. Vlădescu

Deputat de Teleorman

(Un alt) Noica contra Iorga

Politica Economică și Noua Democrație

Discurs rostit în ședința Camerei de la 28 decembrie 1920

Editat de

George Sandulescu și Lidia Vianu

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu. Deputat de Teleorman
(Un alt) Noica contra Iorga. Politica Economică și Noua Democrație
1920

1

Cuprins

George Sandulescu	A New Noica of Long Ago. Un Noica proaspăt revenit din trecut. Mihail C. Vlădescu (1886-1931)	p. 2
Opere de Mi(c)hail C. Vlădescu / Alexis V. Drăculea		p. 13
Lidia Vianu	Un mister nedeșlegat	p. 15
Mihail C. Vlădescu	(Un alt) Noica contra Iorga. Politica Economică și Noua Democrație. 1920	p. 23

Mihail C. Vlădescu. Deputat de Teleorman
(Un alt) Noica contra Iorga. Politica Economică și Noua Democrație
1920

2

George Sandulescu

A New Noica of Long Ago
Un Noica proaspăt revenit din trecut
Mihail C. Vlădescu (1886-1931)

Mihail C. Vlădescu. Deputat de Teleorman
(Un alt) Noica contra Iorga. Politica Economică și Noua Democrație
1920

3

Alexandrina Noica, épouse VLĂDESCU, and her family: 12 children – six boys and six girls – all born between 1885 and 1906. One every year: in 1889 two, even: one in January, another in December... The photo was most likely taken in 1906 – when the last was born.

Alexandrina Noica, épouse VLĂDESCU, și familia ei: 12 copii – șase băieți și șase fete – născuți cu toții între 1885 și 1906. Câte unul pe an: iar în 1889 chiar doi în același an: unul în ianuarie, celălalt în decembrie... Fotografie făcută foarte probabil în 1906 – anul ultimului născut.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

4

He's been on my book-shelf for more than half a century. I remember having to cut some of the pages of the new plays upon my very first reading...

De mai bine de jumătate de veac el se află ascuns undeva pe rafturile bibliotecii mele. Mi-aduc aminte că, atunci când l-am citit prima oară, a trebuit să tai chiar eu o parte din paginile pieselor și ale textele lui cele mai recente.

○

A forgotten man. A fairly good Romanian writer never remembered by anybody. Except by his own brothers and sisters. And by myself.

Un om dat uitării. Un scriitor român destul de reușit, pe care nimeni nu-l mai ține minte. Afară, doar, de frații și surorile lui. Și de mine.

○

One of the very rare literary personalities revived direct by the Net.

Una din puținele personalități pe care le readuce la viață în mod straniu ceva ce se numește INTERNET.

○

Is he worth it ? It's up to you all to judge... He may enrich Romanian literature. Or he may not.

Merită, oare? Cititorii vor hotărî... Poate va îmbogăți literatura română. Poate nu.

One can never properly judge one's own!

E atât de greu să-i judeci pe ai tăi!

For relatives usually lack the distancing required in order to relate in an objective manner.

Când vine vorba de familie, nu avem detașarea necesară pentru a percepe obiectiv lucrurile.

○

5

What was he? He was many things: a devoted **Soldier** in the fight against the Nation's Enemy—something quite impossible to find in our days, where the Homeland—*La Patrie*—has etherised into near-total disappearance.

A passionate Member of Parliament—*un député*—fighting the high and mighty—Nicolae Iorga, for instance—by the skin of his teeth, for the right cause—I'm sure. What exactly was that 'right cause', you may ask. I reply, 'I haven't the slightest idea'... But for an officer like him—barely back from battle—it is quite, quite inconceivable that he would have stood up so staunchly for the wrong thing.

He must have been far too deeply marked by the Great War.

A meticulous **commentator** of war events from so many angles: the personal and intimate angle of the war-diarist; the highly analytical angle of the consummate war scholar, in *Problemele Comandamentului*. And last, but not quite, from the purely fictional angle—from the highest viewpoint of all—the purely literary one, in his so very economically written dozen or so of short stories,

Ce anume a fost? A fost mai multe: **soldat** credincios luptei împotriva Dușmanului Națiunii—lucru greu de găsit astăzi, când Patria—*La Patrie*—a dispărut aproape cu totul.

Deputat aprins—*un député*—în luptă cu cei puternici și de rang înalt—Nicolae Iorga, de pildă—încrâncenat, pentru o cauză dreaptă—sunt convinși. Ce „cauză dreaptă” anume—vă întrebați. Sincer să fiu, nici eu nu știu... Dar, ofițer fiind—abia întors din război—e foarte greu de crezut că ar fi luptat cu atâta îndârjire pentru o cauză nedemnă.

Trebuie că Marele Război l-a marcat profund. Poate prea profund.

Comentator meticolos al evenimentelor de război, din toate unghiurile: acela personal și intim al jurnalului de război; unghiul ascuțit analitic al eruditului desăvârșit în ale războiului, în *Problemele Comandamentului*. Nu în ultimul rând, din persepectiva imaginației—mai presus de toate celelalte—acesta fiind unghiul pur literar, în cele douăsprezece nuvele ale sale, scrise cu

6

entitled *În Retrăgere*.

mare economie de efecte și intitulată *În retrăgere*.

O

What professions did he actually exert? For there is so much circumstantial evidence that he must most certainly have had more than one...

Having studied Law at the University of Bucharest before the First World War, he of course became '**un avocat**', that is, in English terms, both a solicitor and a barrister, wrapped all in one.

I must humbly confess that I do not know absolutely anything about his achievements from my own family. (He had died three years or so before I was born...)

But considering he had been prospering financially—with an elegant villa at Brașov and even a German governess to take care of it (she took care of me too for a whole summer when I was old enough to remember her face and her memorable statements!), he was spoken of with the kind of respect that money almost automatically generated around him.

And then, he wrote. For the newspapers, of course. So he was also a

Care anume au fost profesiile lui?

Fiindcă avem atâtea dovezi clare că precis a avut mai mult decât una...

Studiase Dreptul la Universitatea din București înainte de primul război mondial, și prin urmare a devenit „avocat”, pledant și nu numai.

Mărturisesc cu părere de rău că nu cunosc direct de la membrii familiei mele nimic despre realizările lui. (A murit cu vreo trei ani înainte de a mă naște eu...)

Având, însă, în vedere că îi mersese bine din punct de vedere financiar—avea o vilă elegantă la Brașov, de care îngrijea o guvernantă nemțoaică (tot ea a avut grijă și de mine o vară întreagă atunci când am început să-i pot ține minte chipul și replicile, de-a dreptul memorabile), se vorbea despre el cu acel respect pe care i-l asigurau automat banii.

Pe deasupra, mai și scria. La gazete, desigur. Deci a fost și **gazetar**. La ce gazete? Despre ce anume?

7

journalist. Which newspapers? And what about ?

I have absolutely no idea. For in my later years of adolescence and early youth I was so frantically busy hiding his intellect, his image, his very existence from the over-inquisitive Communist régime that had for half a century enveloped the whole country that no member of the family ever dared touch the subject, not even in the most private circumstances. We had all learned ever so quickly in the late 1940's that mentioning the Past was not only perfectly useless, but could also become extremely dangerous. Especially for the younger generation.

So, the blanket of total silence enveloped the personality of Mihail Vlădescu for the rest of the century.

It was only his private life that was softly whispered around me. With awe. But it was all so very low key, and ever so fragmentary that I could, barely and with difficulty, piece two and two together for my own secret understanding.

To hide your own relatives in the remotest corners of your heart the whole and entire world seems to understand and

N-am nici cea mai vagă idee. Mi-am petrecut adolescența și tinerețea timpurie străduindu-mă să-i ascund inteligența, imaginea, existența, chiar, de iscoditorul regim comunist care a sugrumat toată țara timp de o jumătate de veac în așa măsură că nici un membru al familiei noastre n-a îndrăznit să atingă măcar subiectul, nici măcar în împrejurările cele mai intime. Cu câțiva ani înainte de 1950 învățaserăm cu toții de la o zi la alta că nu ne servea la nimic să vorbim despre trecut, ba din contră, acest lucru putea să ne facă foarte mult rău. Mai ales tinerei generații.

Prin urmare, o tăcere absolută a învăluit personalitatea lui Mihail Vlădescu din clipa când a murit.

Auzeam în jur, în șoaptă, doar lucruri legate de viața lui intimă. Aproape că nimeni nu îndrăznește. Totul era spus în mare taină, atât de fragmentar încât mi-a fost extrem de greu, aproape imposibil, să descifrez eu singur lucrurile, pentru mine măcar.

Oamenii înțeleg și nu au absolut nimic împotrivă să-ți ascunzi rudele de

be in full agreement with. When your own relatives happen to be evildoers, and downright criminals...

But for the very opposite reason, I never found any beginning of understanding anywhere—absolutely not anywhere. In the whole Western World, except the occasional embarrassed gesture of fairly superficial compassion, and the even more embarrassed shrug of the shoulders, accompanied by the even rarer statement—‘I’m ever so glad that that never happened to us here... neither to me, nor to my family.’

The lack of empathy—genuine and complete empathy—*sautait aux yeux!*

The only form of compassion The Western World had developed for itself was Charity—the charity that Oscar Wilde was so very much against. Even long before he felt it on his own skin (he merely intuited that it would be there in the pipeline for him too in the months before his death).

The worst effect of Communism institutionalised for a solid half century in half Europe remains the irrecoverable **Silence**: the events, and feelings and

ceilalți, în adâncul sufletului tău. Cu condiția ca aceste rude să fi fost răufăcători de vreun fel, sau chiar criminali ...

Pentru motivul opus, n-am găsit pe nimeni în lume să mă înțeleagă—absolut pe nimeni. Nicăieri în apus. Am întâlnit doar gesturi de compasiune oarecum superficială, când oamenii dădeau din umeri și, extrem de rar, adăugau—„Slavă Domnului că aici așa ceva nu ni s-a întâmplat, nu nouă... nici mie, nici alor mei.”

Lipsa de empatie—de înțelegere autentică și profundă—*sautait aux yeux!*

Unica formă de compasiune la care a ajuns lumea apuseană e Caritatea—care îi displăcea atât de mult lui Oscar Wilde. Chiar înainte s-o simtă pe pielea lui (întuise doar că îl aștepta și avea s-o simtă în lunile de dinaintea morții).

Cea mai cumplită consecință a comunismului instituționalizat vreme de jumătate de veac peste jumătate de Europă rămâne această **Tăcere** de nerecuperat: toate incidentele, trăirile și convingerile îngropate odată cu cei cărora le-au aparținut.

opinions, that all those who lived them have taken to the grave with them.

So many of them people. So many of them events. So many of them emotions.

As the very last survivor of two large families numbering together more than two dozen, the number of questions I would like to ask the dead members of my mother's and my father's respective families about their past lives is more than infinite. More particularly so, when they include outstanding Philosophers, Academicians, and Parliamentarians.

And that is where Romanian history has a **Black Hole** extending over an interminable half century. How could the darkest Middle Ages be allowed to be 'made possible' right in the midst of Twentieth Century civilization, and right in the heart of the 'most civilized' of all the Five Continents?

Though having been dead for more than a dozen years **before** the advent of Communism in Romania, the case of Mihail C. Vlădescu remains that of a victim in point. Constructing his biography is a near impossibility. Or an achievement at the level of a super-

Atâtea personalități... Atâtea incidente... Atâtea emoții... Căzute în ghearele uitării eterne!

Cum sunt cel din urmă supraviețuitor a două familii numeroase, care adunau laolaltă peste douăzeci de persoane, numărul de întrebări pe care aş dori să le pun celor ce au pierit deja din familiile mamei și tatălui meu despre viața lor din trecut este nesfârșit de mare. Cu atât mai mult cu cât e vorba de Filozofi, Academicieni, Parlamentari de seamă.

Vorbim aici de o **gaură neagră** — a *Black Hole* — în istoria României, care se întinde peste o jumătate de secol ce parcă nu se mai termina. Cum a fost oare cu putință să i se îngăduie celui mai crunt Ev Mediu să „existe” chiar în miezul civilizației secolului XX, drept în inima celui mai „civilizat” dintre toate cele cinci continente?

Cu toate că a încetat din viață cu mai bine de doisprezece ani **înainte** de instalarea comunismului în România, Mihail Vlădescu, cel care i-a căzut victimă, e un caz emblematic. E aproape cu neputință să-i reconstruim biografia.

10

Doctoral Dissertation. Judging only by the amount of research involved.

For this particular Noica wrote at a time when Noica-the-Philosopher was a mere nine-year-old, and The-Venerable-Monk Noica – the philosopher’s son – was about fifteen years away from being born.

Last but not least, there is the mighty literary connection: Cei Trei Crai de la Răsărit—all of them *Crai de Curtea Veche*—were, in fact, four: as the group of three very close friends in the 1930’s—NOICA + ELIADE + CIORAN—was over time completed by a fourth, namely by Eugen IONESCU. Or *Ionesco*, for short. The Unique Ionescu. *Membre de l’Académie Française!*

Have there been, I presume to ask, any invisible, imperceptible, unforeseen links to be established with the very Spirit in which this Vlădescu conceived and achieved the Writings assembled together in these ten volumes?

Numai o cercetare ce ar depăși nivelul unei lucrări doctorale ar putea eventual afla. Efortul de cercetare care s-ar impune ar copleși pe oricine.

Aceasta întrucât acest Noica despre care vorbim a scris într-o vreme când Noica-Filozoful abia dacă avea nouă ani, iar Venerabilul Călugăr Noica – fiul filozofului – n-avea să se nască decât cu vreo cincisprezece ani mai târziu.

Și nu în ultimul rând, să ne gândim la o legătură literară extrem de puternică: Cei Trei Crai de la Răsărit – toți trei *Crai de Curtea Veche* – erau de fapt patru: grupul celor trei prieteni extrem de apropiați din anii 1930 – NOICA + ELIADE + CIORAN – a ajuns să includă, peste ani, un al patrulea, pe Eugen IONESCU. Pe scurt, *Ionesco*. Inegalabilul Ionescu. *Membre de l’Académie Française!*

Au avut ei oare afinități nevăzute cu spiritul în care Vlădescu și-a realizat scrierile sale din cele zece volume alăturate?

[Text tradus din limba engleză de
Lidia Vianu]

**Mihail C. Vlădescu. Deputat de Teleorman
(Un alt) Noica contra Iorga. Politica Economică și Noua Democrație
1920**

11

Alexandrina and Constantin Vlădescu's twelve children... on their own.
Copiii Familiei Alexandrina și Constantin Vlădescu – cei doisprezece... fără părinții lor !

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

POST SCRIPTUM. **Mihail C. Vlădescu** uneori prefera ortografia **Michail**, cum se poate confirma pe coperta uneia din cele cinci cărți pe care și le-a publicat singur în deceniul care a urmat Primului Război Mondial. **Michail** sună atât de biblic, și atât de aproape de Arhanghelul Michail! Scria des și sub pseudonimul **Alexis V. Drăculea**. Unde **Alexis** reprezenta Alexandria, orașul de baștină al întregii familii Noica; inițiala **V** reprezintă, fără îndoială, patronimul Vlădescu. Dar **Drăculea**? E greu... Îmi aduc aminte vag că mama vorbea despre o moșie Drăculești pe care tatăl ei Constantin Vlădescu, primar al orașului Alexandria, o ținuse în arendă o bună bucată de vreme înainte de anul 1900, sub domnia regelui Carol I.

Mihail C. Vlădescu. Deputat de Teleorman
(Un alt) Noica contra Iorga. Politica Economică și Noua Democrație
1920

13

Operele lui
Mi(c)hail C. Vlădescu

[pseudonim] Alexis V. Drăculea
(1886-1931)

1906	G. I. Ana	<i>Florica</i> . Dramă în 5 acte	București. Minerva. Institut de Arte Grafice și Editură
1912?	Mihail C. Vlădescu □	<i>Voica</i> . Dramă în 5 acte	Tipografia cooperativă „Poporul”
1913	Mihail C. Vlădescu	<i>Înțelegerea Cordială și România</i>	București. Noua Tipografie profesională Dimitrie C. Ionescu
1915	Mihail C. Vlădescu	<i>Jurnalul unui Războinic</i>	București. Depozitul la Librăria Alcalay & Co. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1918	Alexis V. Drăculea	<i>Jurnalul meu de războiu</i>	București. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1918	Alexis V. Drăculea	<i>În retragere</i> . Schițe și nuvele din războiu	București. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1920	Mihail C. Vlădescu. Deputat de Teleorman	<i>(Un alt) Noica contra Iorga</i> . Politica Economică și Noua Democrație. Discurs rostit în ședința Camerei de la 28 decembrie 1920	București. Imprimeria Statului

Mihail C. Vlădescu. Deputat de Teleorman
(Un alt) Noica contra Iorga. Politica Economică și Noua Democrație
 1920

14

1921	Mihail C. Vlădescu.
Deputat de Teleorman	<i>Rușii, nemții și noi.</i>
Rostit la răspunsul la adresă în
Camera Deputaților în ședința de
la 9 decembrie 1921 relativ la
Politica Externă a D-lui Take
Ionescu, Alianța cu Polonia	București.
Imprimeria Statului
1922	Alexis V. Drăculea	<i>Între Venus și Marte. Nuvele</i>	București. Tipografia
profesională Dimitrie
C. Ionescu
1923	Mihail C. Vlădescu.
Fost deputat	<i>Generalul Averescu.</i>
<i>Sămănătorul de ofensive</i>	București. Atelierele
„Adeverul” S.A.
1925	Mihail C. Vlădescu.
Fost deputat	<i>Problema Comandamentului.</i>
<i>Două sisteme</i>	București. Institutul
de Arte Grafice
„Lupta”. N. Stroliă
1928	Alexis V. Drăculea	<i>Ioana. Tragedie în 3 acte</i>	București. Institutul
de Arte Grafice
„Îndreptarea”
2013	Alexis V. Drăculea	<i>In Retreat. În retragere.</i>
Parallel Texts	Contemporary
Literature Press

15

Lidia Vianu

Un mister nedelegat

Conform Catalogului Bibliotecii Academiei („Bibliografia Națională Retrospectivă”, <http://www.biblacad.ro/bnr/brmautori.php?aut=v&page=640&limit=40>), piesa *Florica* (1906) a fost scrisă de „Mihail C. Vlădescu”, cu toate că pe carte autorul semnează G. I. Ana.

Conform Catalogului Bibliotecii Centrale Universitare, piesa *Florica* a fost scrisă de G. I. Ana – autor care nu figurează cu nicio altă carte în vreunul din cataloage.

Biblioteca Academiei trece sub numele „Vlădescu, Mihail C. (1865-1944)” și volumul „*Lacrimi adevărate. Nuvele*. [De] C. Mihail Vlădescu. București, Minerva, Inst. de Arte grafice și Editură, 1915. (19,5 x 10,5). 112 p. 30 bani. (Biblioteca Minervei, nr. 169)”.

Aflăm, însă, pe un site cu biografii literare corecte, că volumul *Lacrimi adevărate*, apărut în anul 1915, a fost volumul de debut al scriitorului George Mihail Vlădescu (1885-1952). Pe de altă parte, Crispedia nu menționează deloc pe Mihail C. Vlădescu, nici pe G. I. Ana, și prin urmare nici nu atribuie piesa *Florica* (1906) vreunuia dintre ei (http://www.crispedia.ro/George_Mihail_Vlădescu_-_biografia_viata_activitatea_si_opera_literara).

Rămâne să identificăm de unde vin datele nașterii și morții celui Mihail C. Vlădescu din Catalogul Bibliotecii Academiei: 1865-1944.

Ele apar pe site-ul intitulat „Compendium” ca aparținând unui „profesor de botanică și om politic român”, cu numele de Mihail Vlădescu (http://www.compendium.ro/pers_detalii.php?id_pers=2264&prenume_pers=Mihail&nume_pers=VLADESCU).

Mihail C. Vlădescu. Deputat de Teleorman
(Un alt) Noica contra Iorga. Politica Economică și Noua Democrație
 1920

16

Următoarele volume provin din biblioteca personală a lui C. George Sandulescu, nepotul lui Mihail C. Vlădescu (1886-1931) – fiul surorii scriitorului. Ele aparțin fără nicio îndoială celui de care ne ocupăm:

[1912]	Mihail C. Vlădescu	<i>Voica. Dramă în 5 acte</i>	Tipografia cooperativă „Poporul”
1913	Mihail C. Vlădescu	<i>Înțelegerea Cordială și România</i>	București. Noua Tipografie profesională Dimitrie C. Ionescu
1915	Mihail C. Vlădescu	<i>Jurnalul unui Războinic</i>	București. Depozitul la Librăria Alcalay & Co. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1918	Alexis V. Drăculea	<i>Jurnalul meu de războiu</i>	București. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1918	Alexis V. Drăculea	<i>În retragere. Schițe și nuvele din războiu</i>	București. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1922	Alexis V. Drăculea	<i>Între Venus și Marte. Nuvele</i>	București. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1923	Mihail C. Vlădescu. Fost deputat	<i>Generalul Averescu. Sămănătorul de ofensive</i>	București. Atelierele „Adeverul” S.A.
1925	Mihail C. Vlădescu. Fost deputat	<i>Problema Comandamentului. Două sisteme</i>	București. Institutul de Arte Grafice „Lupta”. N. Strolia
1928	Alexis V. Drăculea	<i>Ioana. Tragedie în 3 acte</i>	București. Institutul de Arte Grafice „Îndreptarea”

Data 1912 pentru piesa *Voica* nu apare trecută nicăieri în volumul publicat de autor. Ea este stabilită de Biblioteca Academiei. Este o dată plauzibilă, având în vedere că – așa cum afirmă prefața autorului însuși la *Voica* – este vorba de „prima” lui „încercare”, semnată Michail C. Vlădescu. Cu 16 ani mai târziu, Vlădescu semnează o a doua încercare cu pseudonimul Alexis V. Drăculea: această a doua încercare este de fapt o rescriere a primeia, probabil în speranța că „Se va găsi și pentru noi în România Mare o scenă care să ne dea adăpost”.

Prefața lui George Sandulescu la această ediție tentativă de Opere Complete de Mihail C. Vlădescu începe prin a spune că existența scriitorului este învăluită în mister. A murit la vârsta de 45 de ani. Curând după moartea lui, teama familiei de opresiunea regimului comunist l-a îngropat a doua oară. Născut la câțiva ani după ce Mihail C. Vlădescu dispăruse, George Sandulescu nu a avut niciodată informații clare despre acest unchi. Din cei 12 copii ai familiei Vlădescu, niciunul nu a rupt tăcerea.

Tot ceea ce ne poate spune George Sandulescu este că unchiul său scriitor a studiat Dreptul la Universitatea București, a fost apoi soldat în primul război mondial, și de asemenea a fost gazetar, deputat, comentator al politicii țării și al strategiei militare. Era un om înstărit. Găsim și în cărțile lui Vlădescu dovezi că așa au stat lucrurile. Aceste cărți pe care le publicăm acum păstrează nemodificate ortografia și punctuația autorului de la începutul secolului XX.

Mihail C. Vlădescu sub numele real și încă două pseudonime. Întâi se semnează **Michail** (scris **М**) C. Vlădescu în drama în 5 acte *Voica* (1912?). Trei volume de proză (*Jurnalul meu de război*, 1918; *În retragere*, 1918; *Între Venus și Marte*, 1922) și tragedia în 3 acte *Ioana* (1928) sunt semnate de el sub pseudonimul **Alexis V. Drăculea**.

MiChail are rezonanță Biblică și în același timp trimite la Arhanghelul Mi(c)hail. **Alexis** trimite la Alexandria, orașul de origine al întregii familii Noica, familia mamei lui Mihail C. Vlădescu. **V** are fără îndoială legătură cu numele de familie Vlădescu. Cât despre **Drăculea**, sensul nu este deslușit. Nepotul scriitorului,

Mihail C. Vlădescu. Deputat de Teleorman
(Un alt) Noica contra Iorga. Politica Economică și Noua Democrație
 1920

18

C. George Sandulescu, editor al Operelor lui complete, își amintește că mama lui, Elena Săndulescu, sora lui Mihail C. Vlădescu, vorbea de Drăculești, moșia arendată de Constantin Vlădescu, tatăl ei, primarul orașului Alexandria: toate acestea se petreceau înainte de anul 1900, sub domnia regelui Carol I.

Aflăm câte ceva din cărțile înseși. De pildă, prefața la piesa *Voica* ne indică oarecum data publicării ei îninatea celorlalte, ea fiind o „primă încercare”. Pe de altă parte anul 1912 ar putea fi corect, dacă mergem în direcția Bibliotecii Academiei și includem între scrierile acestui Vlădescu și piesa *Florica*, apărută în 1906 sub (probabil) pseudonimul G. I. Ana. Dar atunci *Voica* n-ar mai fi o „primă” încercare?

Am putea invoca două deducții în favoarea ideii că *Florica* a fost scrisă de aceeași mână ca *Voica* și *Ioana*.

Prima deducție ține de textul propriu-zis.

Toate cele trei piese sunt fie „tragedie” (*Voica*), fie „dramă” (*Florica* și *Ioana*). Subiectul lor este morala satului românesc, nunta țărănească, mirajul tânărului boier imoral și nefericirea de tip „Ofelia”, *toute proportion gardée*.

Personajele sunt și ele aceleași: eroina principală, mirele ostil care descoperă idila ei cu boierul, tatăl ei, mătușa ei — care a fost și doica boierului tânăr, boierul însuși și servitorul lui. În *Voica* și *Ioana*, până și numele lor sunt identice.

<i>Florica</i> 1906 G. I. Ana	<i>Voica</i> ?1912 Mihail C. Vlădescu	<i>Ioana</i> 1928 Alexis V. Drăculea
„Alexandru Radu, tatăl Floricăi Dumitru, băiat din sat	„Teodor Pavel, tatăl Voichii Radu	„ Teodor Pavel Radu

19

FLORICA Rada, mătușa Floricăi și doica lui Alexandru Maria, fata din sat Ahmet, păzitor”.	Un servitor VOICA Crisanta, mătușa Voichii și doica lui Teodor”	Trandafir IOANA Crisanta”.
---	--	----------------------------------

Diferă minimal deznodământul: după ce este părăsită de boier, Florica face ce poate ca să nu nască pruncul nelegitim; Voica se spânzură; Ioana înnebunește.

În rest evenimentele decurg aproape identic. Boierul o curtează pe tânăra țărăncuță, care se află în ajunul nunții. El cere ajutorul doicii lui – mătușa fetei. În toate trei piesele fata este orfană de mamă și crescută de această mătușă, sora mamei ei. Inevitabilul se produce. Când și-a pierdut „curățenia”, eroina renunță la nuntă, iar boierul pleacă, la rugămințile doicii. După scurtă vreme revine, dar tânăra țărăncă nu-l mai interesează. De aici decurge sfârșitul fetei și al piesei.

Este de presupus că un subiect tratat atât de asemănător aparține aceluiași autor. Motivul rescrierii ar putea fi, desigur, dorința autorului de a se conforma cerințelor scenei, pentru ca piesa să ajungă să fie jucată.

Fie că autorul *Floricăi* este unul și același cu autorul *Voicăi* și *Ioanei*, fie că nu, la acest punct asemnările dintre cele trei piese nu stârnesc mari curiozități.

Ajungem acum la a doua deducție, care – se va vedea – este mai mult o întrebare decât o concluzie.

În anul 1922 – an important pentru literatura europeană, marcat de James Joyce și T.S. Eliot – Mihail C. Vlădescu scrie *Între Venus și Marte*, volum de nuvele, sub semnătura Alexis V. Drăculea. Nu este prima carte semnată cu acest pseudonim.

20

Vlădescu semnase la fel alte două cărți înainte. Este de notat faptul că acest pseudonim este folosit numai în cazul literaturii propriu-zise, al lumilor inventate. Volumele de texte reale, discursurile în Parlament, comentariile politice și militare, cum ar fi *Înțelegerea Cordială și România*, *Jurnalul unui Războinic*, *Generalul Averescu sămănătorul de ofensive*, *Problema Comandamentului*, sunt semnate simplu, cu numele adevărat, uneori urmat chiar de informația „Deputat de Teleorman”, ori „Fost deputat”. În ce privește piesa *Voica*, acolo autorul folosește doar un „c” în plus la numele Mi(c)hail.

Ce anume l-a făcut oare pe Vlădescu să-și deschidă cartea de nuvele din anul 1922 cu o scrisoare datată „octombrie 1922” și trimisă de la „Mănăstirea Snagov”? Nu știm cine anume este autorul ei, pentru că cel care o scrie refuză s-o semneze, în semn de dezaprobare față de conținutul cărții – nu înainte de a ne fi oferit totuși elementele esențiale ale unei posibile identități. Deducem din rândurile lui, indirect, și ceva din identitatea scriitorului însuși.

Nemulțumitul cititor se adresează celui care a scris volumul în cauză: „Drăculeo”!

El intră direct în subiect: „criza” literară a anilor 1920... E de la sine înțeles că epistola este și ea imaginară și că ea clarifică, fie și prin ideea de opoziție, părerile autorului însuși. Cititorul anonim are nostalgia tradiției de morală, omenie și cuviință din literatura română. Alexis V. Drăculea sfidează această tradiție prin „neastâmpăr”, „sete de observație nemiloasă și crudă”, „străini pripășiți de prin toate părțile”, „dorințe” și „violență”.

Contează mai puțin judecățile literare, ele aparținând în fond autorului însuși. Fără doar și poate că Vlădescu a simțit cutremurul din lumea literaturii occidentale din anul de grație 1922, anul Modernismului. Pe noi ne interesează însă, mai terestru și mai puțin literar, poate, cine era de fapt acest Vlădescu? De unde pseudonimul lui, și de ce oare *Florica* este semnată G. I Ana? Este oare și *Florica* piesa lui?

Primele cuvinte ale scrisorii închipuite cu care începe *Între Venus și Marte* par să arate o cale: Mănăstirea Snagov. Urmează încă un indiciu: cearta dintre „Dănuleşti

21

și Drăculești”. Cititorul anonim se declară urmaș al Dănuleștilor.

Este vorba aici de cele două familii domnitoare rivale cândva în Valahia. Dănuleștii se trag din Dan I, fiul lui Radu I cu Doamna Ana. Există oare vreo legătură posibilă cu numele declarat al autorului piesei *Florica*, G. I. Ana?

Mănăstirea Snagov, pe de altă parte, este – legenda spune – mormântul lui Vlad Țepeș, denumit și Drăculea, fiu al lui Vlad Dracul, așadar din neamul Drăculeștilor.

Doar că în, cartea lui Vlădescu, urmașul Dănuleștilor scrie tocmai din această Mănăstire Snagov, pentru a-l certa pe urmașul Drăculeștilor, „fie el și neautentic”...

Vlad și Vlădescu? Moșia Drăculești... Hotărât lucru: atunci când istoria înghite soarta unui om, chiar dacă literatura ni-l arată de parcă ar fi încă în viață, nimic nu-l poate deconspira. Acest lucru este la fel de adevărat ca și faptul că nici rafturile care gem de cărți despre *Finnegans Wake* de James Joyce nu ne pot spune nimic mai mult decât ceea ce autorul a vrut el însuși să ne spună.

Pe lângă **GI**, Piesa *Voica* mai are sub numele autorului și un semn: **□**.

În plus, încă din 1906, în *Florica*, găsim câteva rânduri enigmatice și totuși lămuritoare, ca un fel de Cuvânt înainte: „...cartea de față n’o să vă placă!... Ea e o irupție sălbatică, în literatura noastră contemporană. O origină umilă – cum am mai spus. **La revendicări o să fim însă mulți. Fericit sar! Strâng mâna. Îmbrățișez pe toți.**” Semnat: „**ANA**”.

Întrebarea cu care am început rămâne: am înțelege oare altfel aceste cărți dacă am ști mai clar cine a fost Mihail C. Vlădescu? Poate că ele nu sunt singurele lui scrieri? Se va găsi, nădăjduim, un cercetător care să încerce imposibilul. La aproape 585 de ani de la nașterea lui Vlad Tepeș, cunoscut occidentalilor sub numele de Dracula, și la aproape 130 de ani de la nașterea lui Vlădescu-Drăculea ____

Cu atât mai mult cu cât Mihail C. Vlădescu a fost nu numai unul dintre scriitorii Moderniști ai României: el a fost și om politic. Dovedesc acest lucru discursurile lui în Parlamentul României, ca Deputat de Teleorman. Găsim în aceste discursuri o

Mihail C. Vlădescu. Deputat de Teleorman
(Un alt) Noica contra Iorga. Politica Economică și Noua Democrație
1920

22

remarcabilă inteligență vie, o ironie mușcătoare, o prezență de spirit cuceritoare, și o cunoaștere impecabilă a situației internaționale interbelice. O adevărată personalitate a anului 1922... Ca să-l parafrăzăm pe cronicarul Miron Costin din veacul al XVII-lea, „Nasc și la Alexandria oameni.”

București, Miezul nopții, 31 decembrie 2014

Mihail C. Vlădescu. Deputat de Teleorman
(Un alt) Noica contra Iorga. Politica Economică și Noua Democrație
1920

23

Mihail C. Vlădescu
Deputat de Teleorman

(Un alt) Noica contra Iorga
Politica Economică și Noua Democrație
Discurs rostit în ședința Camerei de la 28 decembrie 1920

Domnilor deputați,

Să-mi dați voie să mă desfac de legăturile mele de partid și să vă vorbesc ca un simplu reprezentant al națiunii.

D-lor, deși sunt solidar cu acțiunea partidului meu, când e vorba de o solemnitate ca aceasta, fiindcă este o solemnitate răspunsul la Adresă, să-mi dați voie să dau la o parte și interesul de partid și punctul de vedere strict de partid, și să spun aceea ce cred, să dau curs liber cugetării mele așa cum simt.

D-lor deputați, voiu căuta să fiu obiectiv. N'am să fac nici polemici, n'am să fac nici discuțiuni personale.

D-lor deputați, să-mi dați voie să împart tratarea mea în două. Să mă ocup întâiu de chestiunea externă și în al doilea rând să mă ocup de chestiunea internă.

D-lor deputați, chestiunea externă are două laturi, o latură politică și altă latură economică.

Regimul acesta când a venit la putere, trebuie să recunoașteți că a avut o moștenire grea; această moștenire grea a fost opera d-lui Brătianu. Guvernele cari au succedat au găsit și ele această moștenire grea și situațiunea nu au reușit să o îmbunătățească cu nimic.

Care a fost politica d-lui Brătianu? D-sa a mers la Paris cu o politică de protestare; d-sa, ca și tatăl său, la 1878, a venit să protesteze contra neexecutării convențiunii dela 1916. Și înțelegeți că dacă s'a pus pe punctul acesta de vedere al protestului, cari puteau să fie consecințele. D-sa s'a pus numai pe punctul de vedere politic, punct de vedere politic care se referea numai la problema granițelor și la problema reprezentării minorităților, însă a ignorat complet, în mod voit, chestiunile celelalte, chestiunea că la spate era o Românie ravajeată de război, care suferise invazia, o țară distrusă economicște, o țară care așteptă refacerea; acest punct de

vedere l-a ignorat complet, peste acest punct de vedere a trecut cu o ușurință nepermisă.

Înțelegeți care a fost rezultatul acestei politici, fiindcă s'a creiat o stare de neîncredere, un spirit de ostilitate și de permanent conflict între noi și puterile aliate.

D-lor, această neîncredere, această suspiciune care ni s'a arătat, această permanentă neînțelegere ce credeți că puține rezultate rele, că puține consecințe grave a avut pentru politica ulterioară a Statului nostru? Și, d-lor, dacă în această privință a fost cineva indicat să ia loc pe acea bancă, să risipească această atmosferă și să caute să creeze o altă situație țării noastre în afară, dacă a fost cineva destinat pentru această operă, a fost actualul ministru de externe. De aceea să-mi dați voie să felicit pe d. prim-ministru de această fericită inspirație și această hotărîre a sa de a lua în mijlocul cabinetului pe d. Take Ionescu. E o măsură menită să aducă cele mai mari îmbunătățiri și foloase politice externe a țării. D-lor, să-mi dați voie să fac o mică observație, nu vreau să intru în discuție cu d. Take Ionescu și să-i fac o critică, însă să-mi permită să-mi exprim câteva păreri.

D-lor, d. Take Ionescu să nu facă aceeași greșeală pe care a făcut-o d. Brătianu. D. Brătianu, după cum v'am arătat, a neglijat latura economică a chestiunii și s'a preocupat numai de latura politică. D-lor, să nu refacă și d-sa aceeași greșală și să nu se lase prea mult antrenat în chestiunea alianțelor, în chestiunea constituirii unui bloc oriental sau a unei noi constelații europene în această parte a Europei, denumită „Mica Antantă”. Dacă această chestiune a alianțelor este o chestiune foarte importantă, să nu uităm că este o alta și mai importantă, este chestiunea de natură internă, este refacerea țării. Și, d-lor, dacă ne ocupăm de alianțe și de constelații din afară, să nu uităm că toate acestea sunt chestiuni pe al doilea plan. O politică externă azi trebuie făcută numai în funcțiune de refacere a țării. D-lor, refacerea țării acesteia trebuie să fie postulatul unei politici externe bune și folositoare pentru țară. Cine crede, d-lor, că este astăzi vremea ca să se cheltuiască eforturile într'o altă direcțiune, urmărește d-lor, o cale greșită, o cale care nu e menită să consolideze Statul; căci,

d-lor, la urma urmei noi avem o situație privilegiată, o situație specială, noi avem vecini slabi, învinși, aproape dezarmați cei mai mulți. Și dacă, d-lor, se vorbește continuu despre un pericol în spre est, am luat cu plăcere act de declarațiile d-lui prim-ministru, pe care le-a făcut la consfătuirea majorității că nu e nici un pericol iminent. Dacă aceasta e situația noastră, atunci chestiunea aliaților trebuie să ne preocupe prea puțin.

E vorba, d-lor, ca să fim tari și ca să fim tari trebuie să fim în primul rând tari înăuntru și atunci înțelegeți că politica internă a țării nu trebuie făcută decât în funcțiune de refacere cât mai grabnică și cât mai repede a tuturor forțelor economice și morale ale țării.

D-lor deputați, în această privință să-mi dați voie să vă spun că politica externă a unei țări, așa o înțelegeă să o facă, dacă vă aduceți aminte înainte de război Statul care ajunsese la un maximum de putere politică și militară, pe continent. Expansiunea economică era la baza politicii externe a Germaniei și știți că diplomați cunoscuți ca Marschal de Biberstein, deși ministru plenipotențiar, deși agent diplomatic prin urmare, eră înainte de toate pionier al activității economice a Statului german. D-lor, vechea concepție a diplomației savante, a diplomației de salon a dispărut azi; trebuie să reluăm munca dinainte de război.

Astăzi, ca să-mi evidențiez și mai mult ideia pe care o exprim, nu înțeleg ca ministerul de externe al unei țări ca a noastră, care este sărăcită și devastată de război și de invaziune, nu-l concep altfel decât ca un auxiliar, aş putea spune, al ministerului de finanțe, al ministerului de industrie și chiar al celui de comunicație. Aceasta e părerea mea în materie de politică externă.

Să-mi dați voie să-mi completez ideia. În chestiunea alianțelor, vedeți, d-lor, că această chestiune a alianțelor a început să obosească toată lumea; astăzi, după război, aproape nimeni nu se preocupă de lucrul acesta.

Ați văzut în tratatul dela Versailles a fost stipulată alianța de siguranță între America, Anglia și Franța. Ei bine, nici până astăzi această convențiune nu s'a încheiat,

27

o singură alianță s'a încheiat, între Franța și Belgia, care prezintă cu totul o situațiune excepțională.

D. G. Caramfil: Pe chestiunea externă ne-ai convins. (Ilaritate).

D. M. Vlădescu: Nu am pretențiunea să vă conving. Țin să fac observațiile mele, de cari vă rog să vă aduceți aminte.

Trec la chestiunea internă. Eu sunt un om metodic, încât și în chestiunea internă voi prezenta două laturi: latura economică și latura politică.

D-lor, am să mă ocup întâi de latura politică. Iarăș este vorba de moștenirea d-lui Brătianu, o moștenire grea, cu un pasiv enorm și cu un activ minuscul. Dacă ar fi fost vorba ca guvernul să ia această moștenire sub beneficiul de inventar, ar fi fost bine să o facă, fiindcă ar fi avut mare avantaj azi.

D-lor, în ce constă această situațiune grea? D Brătianu când a mers la Paris spunea: țara românească are o chestiune externă; nu cunosc țara mea să aibă o chestiune internă. Ei bine, d-lor, aceasta a fost greșala. Aceasta l-a mâncat, a compromis tot regimul lui și a fost cauza valului nou care l-a înghițit.

D. Florian Cristescu: Te-a mâncat pe d-ta popa Drăghici. (Mare ilaritate).

D. M. Vlădescu: Este păcat că amintești cu atâta zeflema și ironie numele unui coleg al d-tale și al unui luptător care te-a scos la alegeri, iar nu valoarea d-tale personală. Prin urmare, să ai mai mult respect de el, să nu-i târăști numele continuu.

D. Florian Cristescu: Dovedesc cu scrisoare.

D. M. Vlădescu: Fiindcă ai deschis vorba, țin să declar că mă înscriu în chestiune personală și am să te rog pe d-ta să cetești acea scrisoare, și fiindcă cetești bine, să-i dai lectură dela tribună și eu n'am să mai fac nici o altă observație.

Aceasta să-mi fie chestiunea personală.

D-lor, una din cele mai grave chestiuni în politica internă, trebuie să recunoaștem cu toții, este menținerea ordinei. Menținerea ordinei nu poate să fie o bagatelă. Menținerea ordinei pentru toate Statele, pentru Statele din occident, este o problemă copleșitoare. Vedeți ce se petrece în Anglia, unde primul-ministru de acolo

face un adevărat tur de forță, este o echilibristică toată opera sa în această direcțiune. Vedeți în Italia, oamenii cari au făcut războiul azi nu mai sunt în circulațiune; astăzi fostul prim-ministru Giolitti, care este la putere, este chemat expres, tocmai în vederea menținerii ordinii.

D. G. Caramfil: Va să zică să vină Marghiloman.

D. D. M. Vlădescu: D-lor deputații, trebuie să recunoașteți un lucru că, în timpul guvernării d-lui Brătianu, situațiunea internă era grea, era extrem de grea, și nu se menține, d-lor, decât numai cu starea de asediu, și eră altceva mai grav decât cu starea de asediu temperată cum este astăzi.

D. Brătianu menține situațiunea cu suprimarea regimului parlamentar. Aceasta este crima cea mai mare a liberalilor că au refuzat în momentele acelea decisive pentru țară, când se hotărâ soarta ei la Paris, au refuzat să convoace cel puțin Parlamentul dela Iași, măcar de formă și să fie o umbră a regimului parlamentar. Nu au făcut-o nici aceasta.

D-lor, Parlamentul este lucru mare. În momente grele Parlamentul este supapa de siguranță a libertăților publice. Este mai bine ca discuțiunile din stradă, să le luăm aci la noi, să le aducem în mijlocul nostru și discuțiunile astfel vor avea alt caracter. Aceasta este semnificația regimului parlamentar. D-voastre ați ținut sa vă scăpați de el. Și aceasta este eroarea fundamentală a guvernării d-voastre, care a avut ca rezultat un sfârșit fatal.

D-lor deputați, trebuie să recunoașteți că situațiunea este astăzi alta. Trebuie să constatați că valul acela de ură care există, pasiunile deslănțuite și ajunse la paroxism, situațiunea aceea de nesiguranță în care simțai forțe obscure mișcând în mod latent, d-lor, aveam cu toții impresiunea că stăm pe un vulcan, azi a dispărut. A venit guvernul următor. Această pantă de rostogolire pe care mergeam, nici guvernul d-lui Vaida nu a putut s' o oprească. A trebuit să vină guvernul actual al d-lui prim-ministru general Averescu, pentru ca mișcarea de rostogolire să se poată stavilă.

Ei bine, d-lor, aceasta este o operă interesantă care marchează un moment decisiv în dezvoltarea politice noastre interne.

D-lor deputați, și astăzi pe ce se menține ordinea internă? Se menține, d-lor, prin această complexitate de situațiune și raporturi, care se apropie de normal, caracterizată prin faptul că astăzi avem restabilit regimul parlamentar.

Astăzi, d-lor, guvernul are autoritate și prestigiu, ceea ce le lipseă formațiunilor trecutului. Această autoritate și acest prestigiu îl avem, d-lor, și prin personalitatea și aportul pe care îl aduce popularitatea d-lui general Averescu, șeful guvernului.

D-lor deputați, în ori și ce caz astăzi avem o impresiune netă că există o stabilizare politică, că ne apropiem de acel punct de echilibru intern de care avem așa de mare nevoie în dezvoltarea noastră.

D-lor deputați, a face răspunzător guvernul singur de întreaga situațiune grea de astăzi, de mișcarea înceată spre o ameliorare, este o eroare.

D-lor, ce poate să facă un guvern decât să dea unele directive, unele îndrumări, unele impulsuni. Puterea creatoare vine însă dela națiune, dela efortul individual, dela efortul colectiv, dela munca fiecăruia dintre noi. Numai într'o țară orientală există acest sistem, ca să facem veșnic răspunzători pe aceia cari conduc. Răspunzători suntem toți într'o măsură oarecare de situațiunea actuală.

Nu este o criză politică, este o criză de moravuri și este o criză morală. Ei bine, această criză morală trebuie ca fiecare din noi, cu munca noastră, cu împlinirea îndatoririlor noastre, să o ameliorăm.

D-lor, să-mi permiteți să trec la o altă chestiune, să mă ocup de laturea economică a chestiunii interne. Problema cea mare în chestiunea economică este refacerea. În chestiunea refacerii avem de luptat cu o mulțime de prejudecăți. Refacerea este o greșeală să se creadă că ea se poate opera, cum spun onorații membri ai partidului din față, numai prin noi înși-ne. Această concepțiune de a ne reface singuri, și numai singuri, este o aberație. Vedeți ce se petrece în străinătate, vedeți

30

Franța, care și ea a suferit mult depe urma războiului, oare are ea concepțiunea aceasta ca să se poată reface singură?

Dar politica reparațiunilor care o duce prin consfăturile ce s'au ținut la Spaa, la Bruxelles, nu s'a făcut tocmai pentru ca să reușească să aducă elemente străine cât mai multe la refacerea țării. Și atunci, d-lor, vedeți ce atențiune dă ea tuturor ajutoarelor pe cari trebuie să i le dea Germania: Franța vrea să se refacă cu capital german și cu munca germană. Dar ce este toată această politică, care o duce față de America, este tocmai în vederea ajutorului străin. Ei știu bine că Franța, o țară de tradițiuni industriale, cu o mare industrie, nu i poate ajunge sforțările ei și numai munca ei.

Ei bine, numai noi avem această concepție de a desprețui ajutorul străin, numai la noi se face o companie criminală pe această chestiune. Fără ajutorul străin efectiv, mare și important, această țară nu se poate reface. De altfel să ne dăm seama, astăzi există o criză mare în lume, este Rusia. Ei bine, toate capitalurile și toată munca străină, care astăzi ar fi mers în Rusia, dacă nu ar fi acea situațiune, toate aceste capitaluri și această muncă stau în rezervă. Acum ar fi momentul ca să le întrebuițăm în mod inteligent, ca să le atragem în marginile posibilității și în marginile foloaselor de cari avem nevoie. Pentru aceasta se face foarte puțin în această privință. Nu există adevărata orientare care ar trebui să fie.

Trec acum, d-lor, ca să examinez chestiunea transporturilor, chestiunea căilor ferate care vedeți, că dacă merge așa de încet, e fiindcă la bază este tot tirania concepțiunii dumnealor. Căile ferate a arătat aci d. Madgearu și a arătat și d. Mărzescu, s'a făcut aici o desbatere destul de largă. Și nu s'au adus până acum decât soluțiuni de circumstanță, sau ca să întrebuițez un termen mai vulgar, simple cârpeli. Și aceste cârpeli, cum au fost de exemplu măsurile cari s'au luat.... s'au întors în contra noastră. Așa a fost cu chestiunea navetelor, care s'a întors în contra noastră, iar astăzi s'a luat și o altă măsură, militarizarea căilor ferate, măsură luată în extremis, care cred că se va întoarce iarăși în contra noastră.

31

D. Petrovici avea o vorbă foarte frumoasă, d-sa spunea că astăzi idealul nostru național trebuie să fie o locomotivă. D-lor, chiar dacă am avea o avalanșă de locomotive, chestiunea tot nu se va rezolvă, căci chestiunea este mai mare și orice alte soluțiuni s'ar mai propune, sunt prea mici față cu gravitatea chestiunii. În această privință ne trebuiește soluțiuni mai radicale și d. Madgearu greșește când își închipuie că o măsură bună ar fi autonomia căilor ferate. Această măsură să-mi dați voie să o numesc mofto-autonomie, și știți de ce, fiindcă d-ta ai avut un cuvânt ce l-ai pus alături de autonomie, d-ta ai spus autonomie, ca să am credite în străinătate, ca să poți aduce mașini și alte materiale. Aceasta este chestiunea, dar aceasta stă însă în strânsă legătură cu politica economică generală a țării, pe care astăzi trebuie să o facă Statul.

D-lor, o soluțiune ne-a oferit-o mai zilele trecute d. Marghiloman la întrunirea partidului progresist. D-sa spunea că pentru îmbunătățirea situațiunii căilor ferate, este necesar să transformăm căile ferate în mai multe companii.

D. V. Madgearu: Este o soluțiune greșită și nenorocită.

D. M. Vlădescu: Sunteți greșit, d-le Madgearu, și veți vede de ce. D. Marghiloman spunea societății românești cu capital străin, prin urmare este iarăși aportul străin, așa că se pare că această soluțiune este mai realizabilă, căci fără aportul capitalului și a tehnicei străine de care avem nevoie nu văd cum situațiunea căilor ferate se va îndrepta.

D-lor, de astădată eu felicit guvernul pentru contractul care este pe punctul de a-l încheia în ce privește concesionarea atelierelor căilor ferate. Și nu-l felicit fiindcă vine cu o măsură salvatoare, dar îl felicit fiindcă dă dovada unui spirit nou pe care trebuie să l adoptăm; la urma urmei, este o măsură ce va trebui să se întindă nu numai la ateliere, dar și mai departe. Vin acum, d-lor, să vorbesc de organizarea căilor ferate.

Această organizare a fost până acum, dați-mi voie să o spun, o organizare de carton, fiindcă din momentul ce au venit împrejurările grele și neobișnuite, această organizare s'a destrămat, reducându-se la nimic, fiindcă nu avea un suport real,

32

fiindcă nu aveà la spatele său o mare industrie care să alimenteze în timpurile grele această mare instituțiune a căilor ferate.

D-lor, trec acum la o chestiune de o mai mare importanță. Este vorba de politica generală economică a țării, și fiindcă țiu ca cuvântul să nu-mi întreacă gândul, de oarece este și o chestiune mică de amor propriu, să-mi dați voie ca să cetesc această declarațiune:

Politica economică. Partidul liberal a sacrificat marea proprietate rurală cu intențiune de a-și găsi compensațiuni aiurea. El a voit să-și facă un aliat din țărani (un aliat subaltern), pentruca să aibă mână liberă să poată exploata prin comerț și industrie totalitatea isvoarelor de bogăție ale acestei țări.

S'a întâmplat că țărănimea în posesiunea sufragiului universal, desgustată de greșelile războiului și privațiuni de tot felul, să-și aleagă în mod liberal un regim pe care i l-a dat instinctul ei și cunoștința ei de oameni rudimentară, dar sănătoasă. Aceasta e origina noastră a tuturor de pe aceste bănci.

Din aliat subaltern am devenit factor hotărâtor. Inițiativa a trecut în mâna noastră. Evenimentul acesta e decisiv pentru desvoltarea noastră economică viitoare. Suntem noi cari vrem să prezidăm la această dublă operă. De o parte organizarea micii proprietăți rurale (ca să poți face o agricultură intensivă, rentabilitate mare, creștere de vite, etc.), pentruca să-i asigurăm o prosperitate reală, de alta, organizarea comerțului, industriei și exploatarea tuturilor bogățiilor regatului.

Noi nu putem să abandonăm această operă în mâna altora, fiindcă nu avem încredere.

D-voastre, vechiul regim, nu trebuie să aveți puterea politică astăzi, fiindcă fără voie ați abuzat de ea. Interesele materiale considerabile pe cari le reprezentați vă silesc să sacrificați aceea ce e câștigat de masse, dreptul de a hotărî de propria lui soartă, de a-și ușura situația generală materială printr'o politică economică folositoare celor mulți.

D-voastre sunteți prizonierii unei formule economice rigide, faimosul "prin noi înși-ne", pe care, și în formă și în fond, o găsim logică, dar care nu se poate aplica astăzi în fapt, fiindcă nu vă permit vremurile și mai cu seamă situațiunea creată prin sufragiul universal.

Idealul d-voastre economic îl înțeleg în unele părți; ar fi fost poate chiar și al nostru, dar e inaplicabil și absurd.

Politica d-voastre economică rece, concepută în cabinet, nu o puteți impune masselor spre a fi acceptată, fiindcă ele au conștiința că jertfele se impun numai lor și d-voastre profiturile. Noi avem înțelegerea și simpatia caldă a suferinței celor mulți și pe aceasta ne întemeiem în politica ce o vom urmări pe când d-voastre aveți o formulă economică învechită, o politică economică reacționară, iată ce vreți să încercați și să ne impuneți.

Înainte în România patriarhală erau condițiile de organizare feudală a mării proprietăți, cari au ținut populația rurală în sărăcie și ignoranță, cu aspectul acesta pictoresc, dar oriental pe care l-au recunoscut toți străinii.

Astăzi e planul de organizare economică al mării finanțe și burgheziei liberale, care vrea să țină un popor devenit conștient în cătușele trecutului.

E o concepție monstruoasă, sub pretext că naționalizăm capitalurile, în realitate sărăcim lumea și îmbogățim pe câțiva. Ca și bolșevicii, însă cu formula lor comunistă, tot așa v'a intrat și d-voastre în cap că naționalizarea capitalurilor e salvarea românismului și a independenței politice a acestui Stat.

Masele au nevoie de asistență economică a străinătății, politica economică a Regelui Carol eră bună. El a înțeles necesitatea ajutorului străin; d-voastre cu aliații vreți să faceți numai politică sentimentală. Politica d-voastre o puteați face cu colegiile restrânse, când masele le țineați sub călcâi. Politica economică a democrației e alta; n'aveți să ne-o impuneți d-voastre, ci avem să ne o alegem noi.

Capitalurile naționale nu le pot acorda un privilegiu exclusiv în dauna producțiunii țării și a binelui general al fiecărui cetățean. Nu pot eu sacrifica interesele

34

mulțimii, pentru a vă asigura câștiguri, beneficii, prin privațiunile pe cari le-aș impune celorlalți. Ar fi să speculăm nevoile masselor, să perpetuăm suferințele lor actuale, dacă ne-am gândi în primul rând la omnipotență cu orice preț a capitalurilor românești, chiar trecând peste cele mai elementare interese ale majorității.

Nu ar fi aceasta compatibil și de esența unui adevărat regim democratic. E o concepție aceasta de Stat oriental, de oligarhie exploatoare.

Capitalurile naționale vor avea interesul, toată încurajarea noastră fățișe, în limita puterii sale de creațiune, în limita educațiunii sale economice, de factor activ și regenerat al energiei naționale.

Nu pot consimți a-l face un parazit și a-i pune puterea Statului la dispoziție, pentru a exploata pe cei mulți și a satisface prin aceasta numai o minoritate privilegiată.

Capitalurile străine sunt menite să folosească întâi celor mulți și să amelioreze cu un ceas mai înainte situațiunea materială și morală a masselor producătoare și muncitoare, cărora nu trebuie să le creiem un regim de robie economică.

Adevărata robie economică vreți să o impuneți d-voastre, nu noi.

Puterea capitalului nostru e nulă, fiindcă el nu are la spatele lui o tradiție și un lung trecut de muncă. Capitalul nostru nu e încă o adevărată forță economică creatoare.

Care e origina capitalurilor actuale? E rezultatul unei activități industriale și comerciale? Foarte puțin. Până în ajunul războiului, capitalurile noastre erau inexistente. Împrumuturile Statul le făcea în afară. Dar chiar capitalurile pe cari le-a adunat burghezimea liberală, de unde le are? Din puterea politică a Statului pe care au deținut-o, din privilegiile pe cari le-au stors și le-au exploatat 2-3 decenii. Restul din agricultură, din produsele pământului pe cari le-au vândut afară. Acestea sunt capitalurile dinainte de război; ele erau prea puține și știți ce apel făceam la capitalurile germane și cât de tributari eram?

35

Dar capitalurile de după război? Camuflaj! Nu reprezintă muncă efectivă, ci hârtie. Ce ați creat mai mult ca să pretindeți că acum avem capitaluri?! Specula actuală e rezultatul concepțiunii economice liberale. Specula criminală de astăzi e un produs liberal. Ei întrețin cercul vițios în care ne zbatem și bogați și săraci.

Suntem la o răspântie: Se organizează structura și baza noiei proprietăți rurale. Astăzi marile capitaluri, marile întreprinderi, bogățiile subsolului, industria mare își caută rost. Cine o va lua înaintea? Cine are înțelegerea? Trebuie să ne silim să așezăm o muncă paralelă.

Dar noi, în primul rând, reprezentăm interesele mici, mica proprietate; noi trebuie să împiedicăm specula și să ieftinim viața și să creiem micului proprietar o situație liberă și independentă.

Noi reprezentăm formula cea mai fericită. Nu înțelegem să ne temem de capitalul străin, ci să-l aducem și să ne folosim de el. D-voastre îl combateți *à outrance*, și, oricât ați vorbi de colaborare reală cu el, nu vă credem. Ce a fost politica d-lui Brătianu la Paris? A compromis problema transporturilor și a îngreunat refacerea, din cauza spaimei ce o avea de capitalul străin.

După cum lăsăm lumina, cultura, ideile să vină din apus tot așa trebuie să lăsăm și instrumentele de muncă și de producție, de organizarea vieții materiale în vremurile acestea nenorocite.

E o mistificare afirmația că ne vom pierde independența politică, făcând concesiuni străinătății pe terenul economic.

Am fost o Românie mică. Am fost tributari până în gât ai Germaniei. Am fost obligați să intrăm în alianță cu ei. Am avut tratatul de alianță politică și militară impus de străini și totuși libertatea noastră de acțiune, în momentele decisive, a rămas întreagă.

Când ai o populație bogată, cu o stare materială bună, care se bucură de progresele și binefacerile civilizației, care are tot ce viața modernă a creat la

îndemână, acel Stat poate să fie în Orient, nu la porțile Orientului, pentru ca să fie liber pe destinele lui, pe dezvoltarea lui politică și intelectuală.

Noi vrem o Românie modernă, nu o Românie orientală și feudală. Noi avem o civilizațiune integrală de întemeiat. Aceasta nu poate fi opera unui "bluf economic".

Noua democrație trebuie să aibă și curajul și puterea de a o înfăptui, respingând acuzația că transformăm țara într-o colonie străină, pe când în realitate ea până acum n'a fost decât o pojghiță de civilizație și dedesubt un popor de robi.

D. Amos Frâncu: O respingem cu vorba și o aplicăm cu fapta.

D. M. Vlădescu: D-lor deputați, am ținut să vă fac această declarațiune. Ea reprezintă un punct de vedere poate personal, cred însă că sunt foarte mulți cari sunt în sentimentul meu în această țară. Dacă sunt multe partide cărora le lipsește curajul, trebuie să se știe că sunt individualități carora nu le e teamă să-și spună astfel cuvântul și să facă aici asemenea declarațiuni.

D-lor deputați, aș mai fi vrut să vă mai spun câteva cuvinte și despre o altă chestiune destul de importantă, despre raporturile dintre partide. D-lor deputați, democrația poate fi împărțită în două: democrația parlamentară și democrația revoluționară. Democrația revoluționară o știți, sunt sindicalistii și socialistii. Dar chiar asupra tacticei de urmat această democrație revoluționară nu este de acord. Este o chestiune de care aș vrea să mă ocup în o altă ocaziune, ceea ce vreau să rețiu acum e următorul: D-lor deputați, la noi mișcările muncitorești au următorul păcat: sindicatele n-au o viață și autonomie proprie; ele n'au, prin urmare, nici o voință proprie, ele sunt sub direcțiunea și se confundă cu partidul socialist.

Ați văzut în ultimul timp în apus conflicte între partidele socialiste și între sindicate. Cine credeți că a avut rolul moderator, rolul temperat? Tocmai aceste sindicate. Aceasta s'a petrecut, d-lor, în Franța. Așa s'a petrecut în Italia, și aș dori ca și la noi sindicatele să-și aibă o viață a lor proprie, o voință a lor, o tactică a lor.

37

Acuma, d-lor, democrația parlamentară. Ea este împărțită în două, pe deoparte democrația vechiului regim ieșită din cens și noua democrație creată prin sufragiul universal.

D-lor, noua democrație trebuie să-și aibă ca crez, ca doctrină în primul rând realitatea regimului parlamentar. Dacă democrația vechiului regim consideră regimul parlamentar ca diversiune, ca un divertisment, dacă nu crede în toată seriozitatea lui, datoria noastră astăzi este să întronăm realitatea regimului parlamentar, să facem ca Parlamentul să fie pivotul vieții noastre politice.

Pe când, d-lor, vechiul regim nu admitea decât realitatea unei singure instituțiuni în această țară a Coroanei și consideră Parlamentul ca un simplu biuro de înregistrare, noi din contră trebuie să ne punem toată voința să asigurăm realitatea în mod efectiv și acestei a doua instituțiuni politice, Parlamentul.

D-lor deputați, noul regim, noua democrație are o îndatorire mare. Aceasta este cultul metodei parlamentare pe care trebuie să-l dezvoltăm și căruia trebuie să ne închinăm. Metodele parlamentare sunt cele mai bune...

D. N. Iorga: Decretele legi sunt și mai bune.

D. M. Vlădescu: D-le Iorga, aceasta este o chestiune de partid, eu nu discut lucruri de partid, eu fac observațiunile mele ca un simplu spectator. Sunt un om care își comunică observațiunile sale și dacă voiți, puteți să le ascultați și pe urmă să le respingeți.

D. Gr. L. Trancu-Iași, ministrul muncii și al ocrotirilor sociale: Dacă nu vă uitați încoace la partid ci numai încolo (spre federație), mai uitați-vă și la partid. (Râsete).

D. M. Vlădescu: Eu simpatizez pe cei cari mă combat și cu d-voastre am interes mai puțin fiindcă nu mă combateți.

D. Gr. L. Trancu-Iași, ministrul muncii și al ocrotirilor sociale: Vă aprobăm.

D. M. Vlădescu: De aprobarea d-voastră nu mă îndoiesc, dar dacă caut să câștig pe cineva, caut să câștig pe adversar, fără să pactizez cu el.

D-lor deputați, noul regim, noua democrație nu trebuie să aibă aerul unei simple improvizațiuni politice, nu trebuie să ne considerăm odată ce puterea politică a intrat în mâinile noastre, ca un inter-regn după care vor veni alții. Nici că am avea rolul unor trupe de sacrificiu băgate în vâltoarea greutăților de astăzi ca pe cadavrul nostru politic să revie domniile lor de pe acele bănci.

D-lor deputați, ceea ce trebuie democrației noi, îi trebuie autoritatea și prestigiul, cari în masse nu se poate obține decât prin o muncă laborioasă, prin eforturi metodice și pentru aceste eforturi nu există școală mai bună decât activitatea parlamentară.

D-lor, experiența și capacitatea de a guvernă nu poate fi niciodată monopolul celor vechi. Ea se dobândește printr'o muncă intensivă și metodică. Ea se dobândește în activitatea zilnică în Parlament. Prin urmare, ceea ce trebuie să facem ca acest Parlament să câștige autoritatea și prestigiul, este să renunțăm la atacurile virulente dintre noi, cari se întâmplă zilnic și să revenim la adevărata metodă parlamentară care știți că consistă în special în discuțiuni și în schimbul neîncetat de idei, pentru câștigarea grupurilor parlamentare, cum se întâmplă în țările vechi parlamentare, unde știți ce influență au acolo culisele asupra guvernelor.

D-voastră ar trebui să înțelegeți că acesta este drumul cel adevărat, care să vă apropie de diferite grupări, pentru a se raliă la părerile d-voastră.....

Și să câștigați la un moment dat simpatia și încrederea unei majorități.

D-lor deputați, mai este o altă chestiune: cari sunt diferitele partide cari s'au creiat prin sufragiul universal?

Care trebuie să fie atitudinea și tactica lor? Eu cred, d-lor, că trebuie să fie fondul comun în contra reîntronării vechiului regim.

D-lor, când zici front comun, nu zici front unic, nu zici unitate de comandament, dar zici acelaș obiectiv și acelaș adversar.

Că avem acelaș obiectiv suntem cu toții convinși, că avem și acelaș adversar suntem iarăși de acord.

39

Pentru aceasta nu avem nevoie decât să ne uităm la d-nii liberali, să ne aducem aminte de ultima interpelare îndrăzneță a d-lui Mârzescu, de toate uneltirile cu privire la campania pe care o întrețin liberalii în țară, pentru ca să ne înțelegem că ei sunt încă un pericol și că adversarul este de această parte.

D-lor deputați, cari sunt partidele noi?

Mai întâi, d-lor, este partidul poporului, adică partidul norodului, partidul gloatei. (Ilaritate). Mai este partidul țărănesc, partidul d-lui Iorga și partidul d-lui Cuza, partidul național.

O voce: Partid țărănesc și partidul d-lui Iorga înțeleg; dar partidul național ce rost are?

D. M. Vlădescu: Partidul național este un partid vechiu; însă în România-Mare este un partid nou, tot așa de nou ca și partidul țărănesc. (Întreruperi).

Sunt, d-lor, diferențe așa de radicale între aceste partide? Cari sunt, d-lor, aceste diferențe? Mai întâi, ca spirit, ca doctrină și ca fond de idei îl avem același. Dacă ar fi ca să găsim un cuvânt aș spune, avem doctrină conservatoare, fiindcă reprezentăm în special puterea țărănească, fatalmente deci ideile noastre sunt conservatoare. Am putea să le numim ideea de religie, ideea de Stat — așa cum e astăzi, — ideea monarhică, în sfârșit tot fondul de tradițiuni istorice, de conservare națională, care este la baza credinței țaranului și pe care îl reprezentăm noi.

Și atunci, d-lor, dacă aceasta este doctrina conservatoare, cum poate partidul țărănesc pretinde că tactica revoluționară...

O voce: Cine a spus aceasta?

D. M. Vlădescu: Când zici luptă de clasă, înțelegi implicit și tactica revoluționară?

D-voastre duceți luptă de clasă prin urmare aveți tactică revoluționară. (Întreruperi).

Este matematic aceasta, că un partid care are lupta de clasă ca metodă de luptă, are prin aceasta o tactică revoluționară.

40

D-lor, această tactică o aveți în teorie, fiindcă în fapt nu o puteți aplica.

D-lor deputați, dar ce este lupta de clasă?

Lupta de clasă este o idee de esența doctrinei socialiste. Este de proveniență socialistă lupta de clasă, pe care d-voastre o luați de acolo și o transpuneți pe trupul sănătos și viguros al țăranului. (Întreruperi).

Lupta de clasă este absurdă și slăbește Statul; iar dacă în Stat este un element interesat la menținerea puterii lui, este țăranul. Cum veniți d-voastre cu lupta de clasă, când știți că ea slăbește Statul. Dar, d-lor deputați, unde este absurditatea cea mare? Lupta de clasă, d-lor, sdruncină și macină. (Întreruperi).

D. Dr. N. Lupu: Vă rog să liberați banca ministerială de deputații cari o înconjoară.

D. N. Iorga: Se roagă aceia ca să-i lase să vorbească.

Nu vrea. Ce cruzime!

D. M. Vlădescu: D-lor, dar lupta de clasă macină fondul acesta conservator, lupta de clasă care vine ca un val de ură, distruge instituțiile acestea fundamentale pe cari d-voastre le apărați și le susțineți fiindcă sunt înrădăcinate în mintea și în sufletul țăranului. Prin urmare, eroarea d-voastre vine de acolo că luați lupta de clasă care e de esență socialistă și o transpuneți dincoace la arborele sănătos al țărănimii. Permiteți-mi să vă spun că e o concepțiune de oameni cu o cultură poate necompletă, e cu totul falsă și absurdă.

D-lor deputați, d-voastre susțineți că în metodele noastre de luptă întrebuițăm și noi o armă nouă, fetișismul.

D. N. Iorga: Da, e adevărat.

D. M. Vlădescu: Și fetișismul acesta îl aruncați cu sarcasm la adresa celor ce îl practică. Nu este iertat să cădeți în această greșală. Țăranul nu este un primitiv așa cum îl închipuiți d-voastre ca să fie susceptibil de fetișism. Un țăran ca al nostru, care are un trecut de lungă suferință și de lungă durere, să credeți că e dotat cu o inteligență

41

ascuțită și o intuițiune și o percepțiune extraordinară, încât când d-voastre susțineți că țăranul a avut fetiș, însemnează că nu-l cunoașteți bine și că-l considerați inferior.

Țăranul are însă altceva. Țăranul nu crede într'o idee și într'o formulă. O formulă a unui cărturar oricât de învățat ar fi el, fie chiar d. Iorga, îl lasă rece. Țăranul crede în omul destoinic. El are credința aceasta robustă, credința aceasta întregă, masivă, că programul este ceea ce este omul și pe el îl interesează numai omul. Și foarte bine v'a arătat d. Cuza, el este un pozitiv; noi ne putem antrenă, ne putem ambală, țăranul nu. El rămâne imobil, întreg, la locul lui, atent numai asupra faptului. Atenția lui este reținută numai de fapte. Așa încât acuzațiunea aceasta de fetișism ar fi bine să nu o exagerați și să nu o întrebuițați prea mult. De altfel d-lor, în chestiunea aceasta a sentimentelor țăranilor față de oamenii cari și i-a ales, cred că aveți o tactică greșită? Căutați să săpați o credință mare pe care o are țăranul, o alegere pe care a făcut-o el și pe care n'ați reușit să i-o zdruncinați.

D-lor, aceasta e o greșeală, fiindcă ar trebui să lăsați țăranimii cugetul curat, credința lui sfântă, atașamentul pentru un om mare, nealterabil. Nu trebuie să-i distrugem credința, să-l bizantinisăm cu orice preț, ci să-i păstrăm fondul lui de curățenie sufletească, de credință adâncă și sănătoasă, pe care o are. Nu trebuie să venim cu metodele meschine ale vechilor lupte și să căutăm să le întrebuițăm în luptele noastre pentru câștigarea țăranimii.

D-lor deputați, în această privință dați-mi voie ca să vedeți în alte părți cum este tactica partidului țărănesc, să-mi dați voie să vă cetesc un mic document, este luat după ziarul „Le Temps” și poartă titlul „Internaționala verde”. Iată, d-lor, ce spune:

Internaționala verde are de scop să grupeze țările europene ca să lupte în mod eficace contra internaționalei roșii. S'a putut constata în Ungaria, și încă mai bine în Rusia, că clasele zise burgheze nu sunt în stare ele singure să răstoarne bolșevismul. Trebuie deci ca lupta contra ideilor perturbatoare să fie dusă nu numai de burghezi ci și de țărani. În Statele moștenitoare ale fostei monarhii austro-ungare și mai ales în Europa orientală, burghezii sunt mult mai puțin numeroși ca țăranii, iar aceștia sunt

42

din nefericire ades mai mult sau mai puțin înapoiați. În toate țările internaționale verde va trebui să favorizeze răspândirea instrucțiunii în același timp cu ideile de ordine printre țărani; ea va desvoltă și întări cooperativele țărănești tinzând să sporească producția și va supraveghea aplicarea nouilor legi de reforme agrare, în special în ce privește parcelarea marilor proprietăți funciare. Trebuie în adevăr ca aceste reforme să folosească nu numai producătorilor țărani, dar și consumatorilor din celelalte clase ale societății.

Iată, d-lor, partidele țărănești ce orientare au și ce tendință de realizare înțeleg să urmeze.

D-lor deputați, o altă chestiune este următoarea: dacă d. Răducanu ar fi aicea, ar întrebuința cuvântul acesta: "bucetul democratic". D-lor, v'am arătat cine compune acest buchet democratic: partidul norodului, partidul țărănesc partidul național, etc. D-lor, dar care este floarea de câmp adevărată și care e floarea de seră. D-lor, floarea de câmp trebuie să conveniți că este partidul poporului.

D. V. Madgearu: Floarea de nisip.

D. M. Vlădescu: Și dați-mi voie, e floare de câmp pentru că, d-lor, trebuie să vedeți origina lui, cum s'a creiat el. D-lor, este creațiunea (Întreruperi).

Trebuie să recunoașteți că e creațiunea marelui anonim, este ieșit din durerile și suvenirurile războinice ale poporului, e creat, d-lor, într-un moment istoric.

D. N. Iorga: E un vegetal oarecare.

D. M. Vlădescu: Este creat, d-lor, din izbucnirile, din nădejtile, din durerile și din suferințele mulțimii și aceasta nu o puteți contesta. Nu este creațiunea cum v'am spus adineaori, nici a unui cărturar, nici a unei formule sociale, ca alte partide, este ieșit, d-lor, din însăși voința națiunii, este cea mai puternică manifestare colectivă a țărănimii noastre și de la 1907 nu a existat un al doilea fapt asemănător. Îmi dați voie, răsmerița dela 1907 a fost o manifestare colectivă a țărănimii noastre. Aceasta a fost a doua manifestare a ei.

D. N. Iorga: Se leagă una cu alta?

43

D. M. Vlădescu: Țărănimea noastră ca colectivitate nu a avut alte manifestări decât aceste două în ultimul timp. E destul de caracteristic. Un contrast.

D-lor deputați, să mi dați voie să mă ocup nițel de socialiști.

D-lor, socialiștii au suferit o grea lovitură, ei sunt victima unei fatalități și a unei rele aprecieri.

D. V. Madgearu: I-ați băgat la ocnă și acum discutați cu ei.

D. M. Vlădescu: Ei sunt victima unei fatalități pentru că au ignorat forța care le stă în față.

D-nealor trebuie să știe că sunt o minoritate infimă în acest Stat și că ceea ce contează în această țară de democrație rurală este colosul dela țară.

Și d-nealor și-au închipuit că colosul dela țară este cu picioare de argilă, și-au închipuit că este o protoplasmă, pe care o pot disprețui.

Nu! Este o realitate. Și când acuză actualul guvern, aceasta este o greșală.

Guvernul de astăzi este un incident; lupta este între d-voastre și colosul dela țară.

Da, d-lor, acela care stă în căsuța lui mică, învelită cu stuf, acela este care v'a răpus dela el ați primit lovitura.

D. N. Iorga, (Întrerupe).

D. M. Vlădescu: Dați-mi voie, d-le Iorga, cred că faceți o greșală.

Îmi amintiți că v'ați antrenat în această chestiune a libertăților publice amenințate.

D-voastre sunteți în eroare. După cum dumnealor au făcut o greșală, d-voastre comiteți o greșală și mai mare, nu sunteți în spiritul țăranului, nu sunteți în nota țăranimii, alturi de ea, în această campanie.

Țărănimea astăzi are preocupări mult mai grave. Astăzi țăranul sucombă și este apăsător sub greutatea condițiilor materiale de viață.

Țăranul nu admite altă luptă în politica românească decât pentru înlăturarea și îmbunătățirea condițiilor sale materiale. Veniți d-voastre cu revendicări de acestea

de ordin politic? Dar, d-lor, în țara aceasta nimeni nu se poate plânge de prea puține libertăți. În țara aceasta ne putem plânge în schimb de haosul și infernul economic în care ne sbatem.

V'am arătat că lupta trebuie să o punem pe terenul strict economic. Dumnealor (arată pe liberali), cari sunt o putere economică în această țară, putere care trebuie răpusă, fiindcă au o concepție de organizare greșită și egoistă care nu se mai potrivește cu împrejurările de azi.

Este momentul ca adevărata luptă economică, adevărata campanie în vederea refacerii imediate și consolidării materiale să o ia noua democrație în mâini. Ei bine, d-lor, unii din d-voastre nu au încă adevăratul sentiment al realității în această chestiune, și foarte greșit ați deplasat chestiunea, din economică în politică.

Cred că v'am arătat că problema astăzi se reduce la următorul lucru. Dacă noi, noua democrație, vom ști să înțelegem care este chestiunea care se pune înaintea noastră, cu mai multă putere, noi vom putea să facem față marelui sarcin care ni s'a dat bătându-ne pe tărâmul economic adversarul. Dacă însă noi vom cedă pe terenul luptelor intestinale între noi, înțelegeți că chestiunea economică, care astăzi primează pe toate, va suferi și atunci ne vom arăta inferiori sarcinei care am luat-o, pierzând definitiv bătălia.

Acestea sunt câteva simple observațiuni cari am crezut de datorie să le fac.

D-lor, am un document aci pe care regret că am scăpat din vedere să-l cetesc. Iată-l:

Eram director al ziarului *Steaua*, care apare în Turnu-Măgurele, și după alegeri am primit o scrisoare de felicitare dela un anonim, îmi pare eră un demobilizat. Și alături de felicitare se găsește decalogul, cele 10 porunci pe cari le dă un alegător țăran deputatului său.

Iată, d-lor, cari sunt cele 10 porunci ale unui țăran, un program politic și economic complet:

1. Să lucrezi cu generalul.

Mihail C. Vlădescu. Deputat de Teleorman
(Un alt) Noica contra Iorga. Politica Economică și Noua Democrație
1920

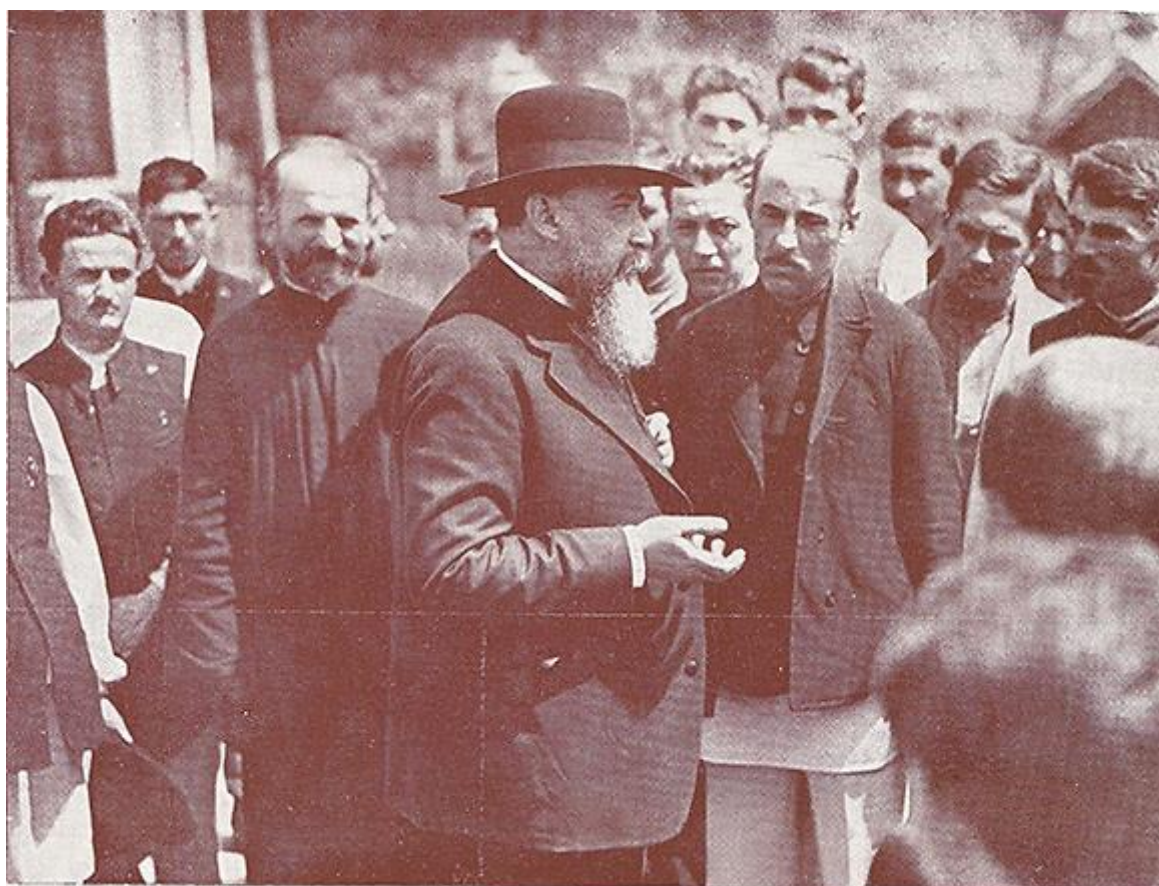
45

2. Să-mi dai pământ.
3. Să-mi aduci plug de fier.
4. Să nu te dai cu boerii.
5. Să-mi aduci bumbac ieftin.
6. Să asculți pe generalul.
7. Să duci pe popă la biserică și pe dascăl la școală.
8. Să nu mă minți.
9. Să ții la pace că e mai bună o pace strâmbă decât o judecată dreaptă.
10. Să ajuți pe generalul.

Mihail C. Vlădescu. Deputat de Teleorman
(Un alt) Noica contra Iorga. Politica Economică și Noua Democrație
1920

46

1931. Intre alegători.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu. Deputat de Teleorman
(Un alt) Noica contra Iorga. Politica Economică și Noua Democrație
1920

47

**With Contemporary Literature Press
James Joyce is more present than ever!**

Holograph list of the
40 languages
used by James Joyce
in writing
Finnegans Wake:

Contemporary Literature Press

Bucharest University

The only Online Literature Publishing House of the University of Bucharest

<http://editura.mttlc.ro/>
<http://sandulescu.perso.monaco.mc/>

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

A Manual for the Advanced Study of *Finnegans Wake* in 111 Volumes

Totalling 30,000 pages

by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

*What is the most important part of *Finnegans Wake*?*

Certamente, cuvintele create de Joyce lui-même.

We have made six volumes of them. Learn them—untantill!

You can download our books for free,
including the full text of *Finnegans Wake* line-numbered, at
<http://editura.mttlc.ro/Joyce%20Lexicography.html>

Director **Lidia Vianu**

Executive Advisor **George Sandulescu**

The Times Literary Supplement No 5822
31 October 2014

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015